

munistiske Parti, om efterlønnsordningen sagde, ja, det gav han ikke noget for, for det var jo kun et spørgsmål om at skjule den politisk skabte arbejdsløshed. Og af samme grund stemte kommunisterne heller ikke for ordningen, hvilket VS i øvrigt heller ikke gjorde.

Der var mange andre, der var overordentlig kritiske. SF holdt sig såmænd heller ikke tilbage i den debat. Selv om SF dog stemte for ordningen, så var hr. Ole Henriksen, som var SF's ordfører, overordentlig kritisk og syntes ikke, at ordningen var skruet fornuftigt sammen, og ønskede en social ordning, hvad det ikke var.

Hvis man kigger på det, der var det egentlige grundlag, og jeg burde måske, inden jeg går over til det, lige føje til også for at minde efterkommerne af hr. Glistrup og Fremskridtspartiets nye aflægger, at var der nogen, der kæmpede imod den ordning, så var det Glistrup. Glistrup var forrygende imod en ordning med efterløn, fordi det var det rene fup og fiduser, det skulle man ikke bruge penge på.

Men det, som var meningen med efterlønnsordningen, blev jo klart skrevet i forslaget. Der blev nemlig skrevet, at efterlønnsordningen primært skal ses som en arbejdspolitisk foranstaltning, der sigter mod en omfordeling af arbejdet, idet ældre lønmodtageres tilbagetrækning fra arbejdsstyrken giver mulighed for beskæftigelse af yngre arbejdsløse. Det var arbejdsomfordelingspolitik, forståelig i den tids problemer, men glemt af åbenbart det meste af det politiske spektrum i dagens Danmark.

Det var ikke et spørgsmål om at give nedslidte en mulighed for at trække sig tilbage. Ja, det var måske en positiv bivirkning, det havde man ikke noget imod, det var ikke meningen med ordningen. Sådan er der nogle, der gerne vil fortolke den i dag, inklusive hr. Jes Lunde, som tidligere omtalte den på den måde. Det har aldrig været meningen med ordningen, og det er ikke logisk. Men man kan selvfølgelig altid omdefinere tingene i sit eget billede.

Jeg tror, det er vigtigt at gøre sig klart, at efterlønnsordningen var en ordning, som var et forsøg på at forhindre folk i at falde ud af dagpengesystemet. Det var et middel til at afhjælpe problemer med arbejdsløshed og dagpenge, men det er siden blevet et pensioneringssystem for mennesker på 60 år, som ønsker at trække sig tilbage. 60-års-alderen kom ind, fordi det var den, der stod i arbejdsløshedsforsikringen, ikke af andre grunde.

Det system er ikke holdbart, og det er jo det, som vi alle sammen har kunnet konstatere, og derfor har det været nødvendigt og fornuftigt, at vi nu har fundet nye veje til en revision.

Der har vel været typisk to modeller på banen. Den ene model, som drejede sig om en afskaffelse i løbet af en årrække og en lettere adgang til førtidspension, en model, som jeg ved bl.a. trivedes godt i SF's bagland, ja, måske endda i deres forland, vil jeg næsten sige, i hvert fald blandt medlemmer af dette Ting. Og den anden ordning som den, vi nu realiserer, er fleksibel tilbagetrækning.

Når den første ordning ikke er nogen særlig fornuftig løsning, så hænger det jo dels sammen med, at man dér afskaffer efterlønnen fuldstændigt og totalt og altså også for dem, der måtte have brug for dem, og dels at man jo så ikke får en virkning her og nu. Det får man måske om 10 år, men det er i dag, vi har brug for, at man indstiller sig på en anden tilbagetrækningsalder.

Derfor synes jeg, at vi må konstatere for nu at konkludere omkring efterlønnen, at det nye fleksible tilbagetrækningssystem gør efterlønnen og tilbagetrækningen til en proces, ikke til en social begivenhed. Det giver den enkelte et valg modsat i dag, hvor gradvis tilbagetrækning straffes økonomisk, og hvor der er tale om, at man enten må trække sig fuldstændigt tilbage – det er logikken i systemet – eller også må man lade være. Mellemløserne findes ikke.

Jeg skal stoppe omtalen af efterlønnen og i stedet for gå til et par andre områder, hvor jeg synes, at det er helt oplagt, at vi har en nær sammenhæng mellem det, der sker i finanslovsammenhæng, og det, der sker i pinsepakken, og så det, vi har brug for såvel i den økonomiske politik som i lidt større sammenhænge.

Jeg vil godt nævne, at når vi på boligområdet har megen omtale af en ændring af boligstøtten i dag, så hænger det jo sammen med de principper, jeg nævnte for offentlige ydelser, og at det ikke er nogen god idé, at 50 pct. af lejerne får boligstøtte, hvis man vel at mærke vil kalde det et socialt system. Men vi har også brug for det, som er oplagt, når man ser det i sammenhæng med pinsepakken, nemlig en balance mellem ejere, lejere og andelshavere. Det er en balance, som vi er med til at skabe med denne finanslov. Den hilser vi velkommen fra radikal side. På den måde kommer tingene til at hænge sammen.